

Přístupné weby knihoven

Radek Pavlíček, Blind Friendly Web

Uživatelé s handicapem rádi čtou knížky či získávají informace z webu. K tomu, aby se k požadovaným informacím dostali, je ale třeba, aby tyto informace byly **přístupné.**

Co znamená přístupnost?

Dostupnost

Ovladatelnost

Čas

Srozumitelnost

Orientace

Dostupnost: uživatel se k informacím musí být schopen dostat,

Ovladatelnost: pokud už k nim dostane, musí je být schopen ovládat (příkladem mohou být formulářové prvky),

Srozumitelnost: musí rozumět tomu, co se po něm chce,

Orientace: musí být schopen se dostat tam, kam potřebuje (například na další stránku),

Čas: a toto všechno musí zvládnout v rozumném čase.

Proč se zabývat přístupností?

Uživatelé

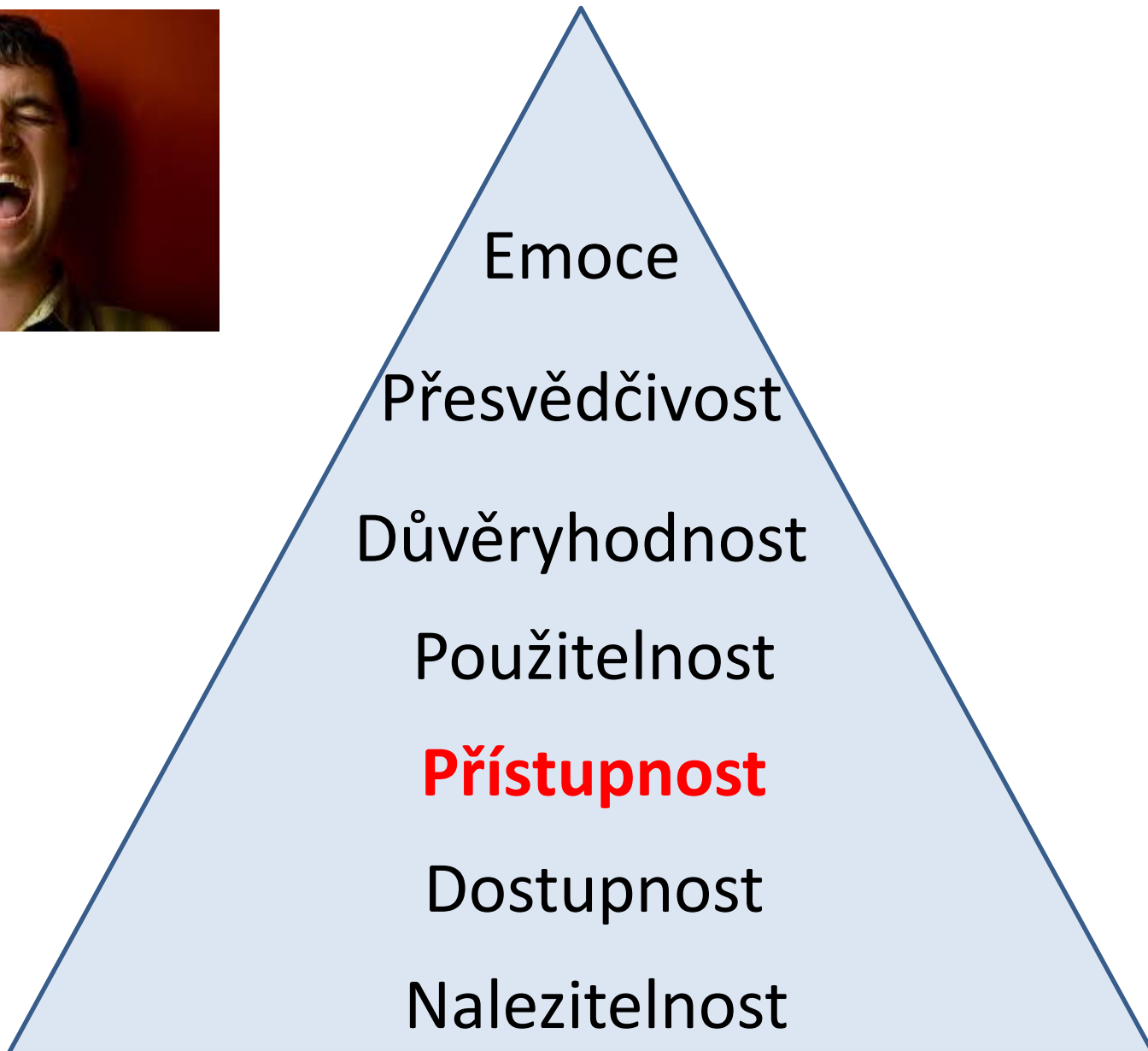
Úpravy, vedoucí k lepší přístupnosti, neděláme pro sebe, svého šéfa, či kvůli odškrtnutí políčka splněno u kolonky přístupnosti, ale primárně pro své uživatele, aby mohli náš web používat.

Zisk, úspora, PR

Motivací může být například to, že přístupný web zvýší zisk, respektive ušetří peníze či čas, který můžete věnovat jiné činnosti. Zlepšíme také svůj obraz v očích veřejnosti.

Na Řezáčově pyramidě webdesignu patří přístupnost k základním kamenům tvorby webu.

SEZNAM.CZ

Google

Microsoft®

Ani tak velkým firmám, jakými jsou Seznam.cz, Google, Apple či Microsoft, není přístupnost cizí.

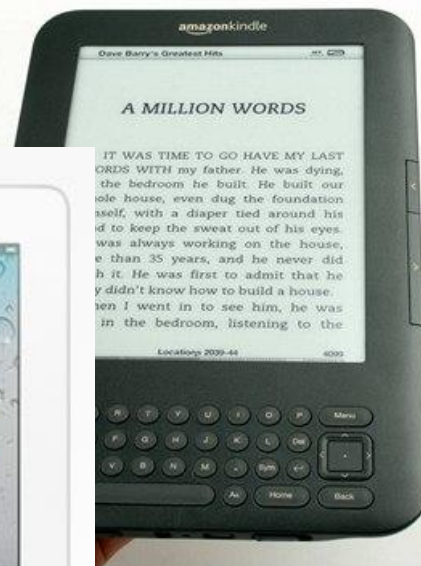
Pokud pozitivní motivace selže, může přijít trest ve formě žaloby (u nás se naštěstí moc nenosí) či špatné reputace na základě stížnosti na sociálních sítích.

Komu všemu pomohu?

Přístupnost pomáhá lidem s nejrůznějším zdravotním postižením: lidem nevidomým, slabozrakým, tělesně či sluchově postiženým, lidem s kognitivními poruchami či poruchami učení.

Technet.cz

Tito uživatelé používají k přístupu k informacím nejrůznější technologie či zařízení.

Přístupnost není jen pro handicapované

Přístupnost se ale netýká jen lidí se zdravotním postižením. Pomáhá i dalším: vědcům, kteří často mají nějaké kognitivní poruchy, seniorům, dětem, geekům...

Mobilní web

Velmi důležitou se přístupnost stává s nástupem mobilního webu.

UX martyrrium se STUDENT AGENCY

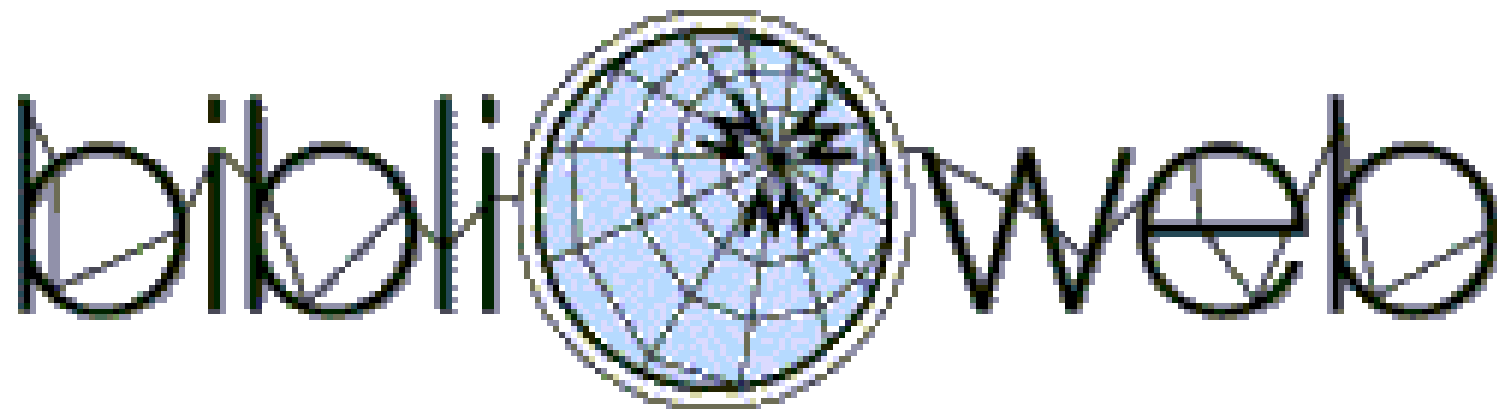
3
říjnem
2011

Jedním z hodně skloňovaných pojmů v současnosti je UX, tedy User experience, česky řečeno uživatelský prožitek. Tedy to, co návštěvník prožívá při používání webu. Prožívat lze i čiré utrpení, což se mi přihodilo na webu Student Agency.

Student Agency mám opravdu rád a moc jim fandím. Potěšilo mě, že se chystají pod názvem RegioJet konkurovat Českým drahám, kteréžto vnímám jako nemorální podnik žijící z obřích státních dotací, který přitom vykazuje miliardové ztráty a neváhá za to ještě odměnit vedení štědrými bonusy. Nicméně větším nebezpečím než České dráhy jsou pro Student Agency tvůrci uživatelského rozhraní jejich webu. Právě oni mě přiměli po delší době cestovat s ČD namísto SA. Více ve videu, přeji dobrý obraz a ostrý zvuk. (Pokud nejde přehrát, zkuste YouTube)

Způsob práce s webem na mobilním telefonu je totiž v řadě případů velmi podobný práci s webem za pomoci asistivní technologie.

Jak testujeme v soutěži Biblioweb a čím je pro nás charakteristická?

Hodně webů (49)

Soutěže se každoročně účastní několik desítek webů, které musíme otestovat.

Málo času

Na testování máme relativně málo času – přibližně 3 týdny.

Weby různé úrovně

ČESKY

DEUTSCH

ENGLISH

Městská knihovna Litvínov

ÚVODNÍ STRANA | VYPNOUT STYL | MAPA STRÁNEK

AKCE | SLUŽBY | CENÍK | FOTOGALERIE | PRO ŠKOLY | HISTORIE | PARTNEŘI | ODKAZY | EU | TISKOVÉ ZPRÁVY | KONTAKT

Městská
knihovna
Litvínov

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
FRÝDEK-MÍSTEK

Akce

Aktuální
nabídka akcí

Dětský
webík

Něco pro naše nej-
menší návštěvníky

Pro
dět

On-line služby

Čtenářské konto

On-line registrace

On-line prodloužení
výpůjčky

On-line katalog

Doporučit publikaci

Meziknihovní výpůjční
služba

Kontakty

Novinky

Upozornění

Dne 7. května bude knihovna z provozních důvodů uzavřena.

Aktualizace: pátek, 13. dubna 2012, 17:00

Pro děti

Aktuálně | O knihovně | Služby | Online služby | Pro školy | Pro děti | Pro seniory | Region | Akce | Fotky | Odkazy | Fórum | On-line katalog

hledat...

Výtvarná dílna pro děti

Zveme všechny šikuly na výtvarnou dílnu "Dárek pro maminku".

V pondělí 7. května 2012 od 12.30 do 16.00 hodin, oddělení pro děti a mládež, Jiráskova 506, Frýdek.

Plakátek... zde

Rouilleux - koncert

Temný písničkář Rouilleux, toho času sídlící v Praze, a mezinárodní sestava propojující experimentální smečky kolem labelu KlakLaNGundKRACH (Core of the Coalman, Kaspar von Urbach, No Pavarotti). Apokalyptický ambient, zvukové experimenty, noiseová destrukce, ale i nepřekonatelně melodická linka "čistá".

Pořádané akce

- 26.04.2012 - 22.05.2012 | 08.00 Miroslav Žiška - ...
- 25.05.2012 | 18.00 Granátový náhrd...

Anketa

Využíváte přístup ke službám knihovny přes webové rozhraní?

facebook

Do soutěže se hlásí weby různé úrovně. Dobrý (Městská knihovna Litvínov) a špatný (Městská knihovna Frýdek-Místek) příklad webu, se kterými se při testování setkáváme.

Zkrácený test přístupnosti

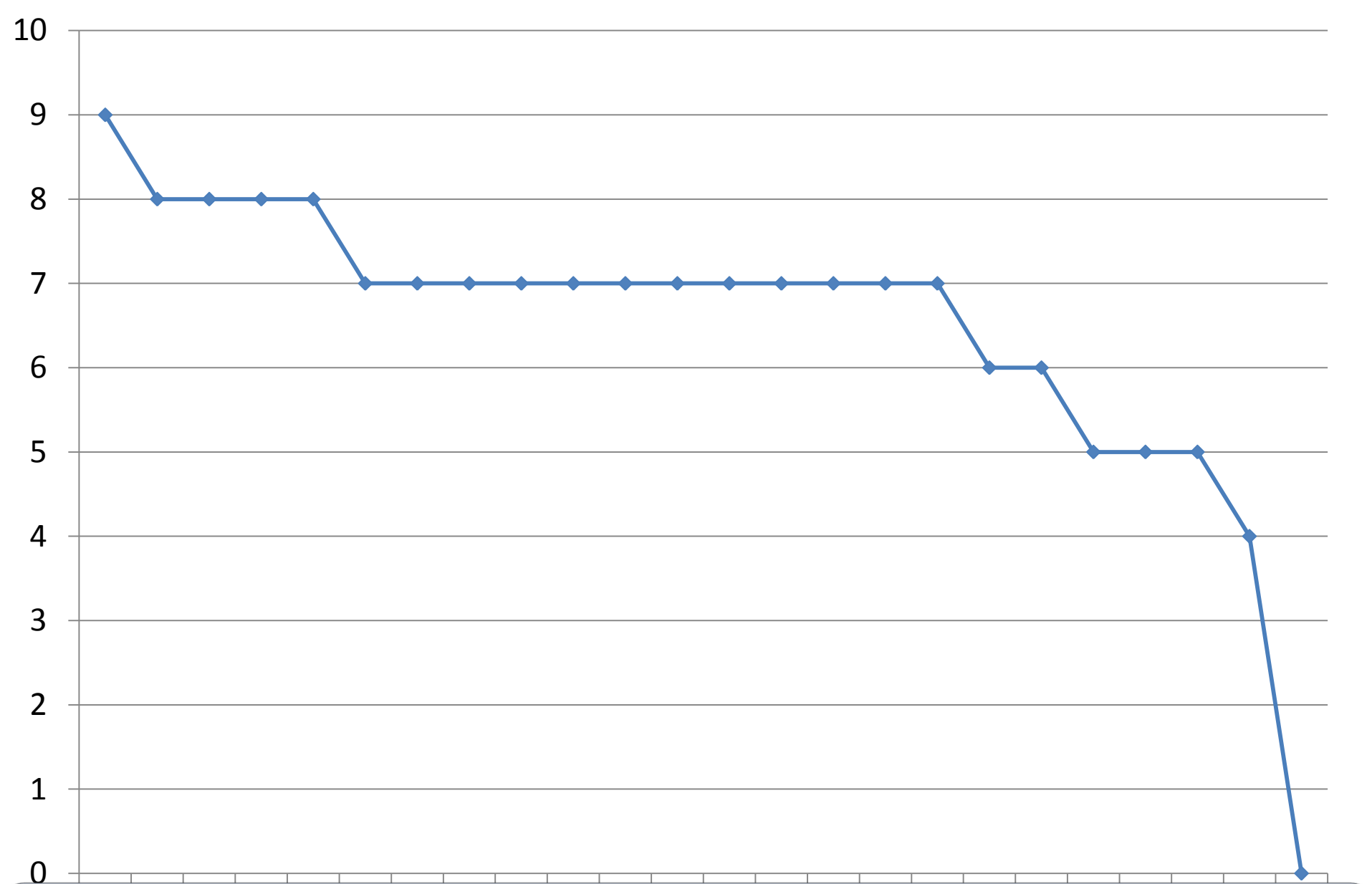
25

Letos byl poprvé součástí hodnocení tzv. zkrácený test přístupnosti, jehož účelem bylo „pustit dál“ jen ty weby, které nevykazovaly žádné zásadní problémy s přístupností. Přošlo jich 25 ze 49.

Naše testování je mixem heuristického (tzn. testování podle vybraných pravidel přístupnosti) a uživatelského testování.

A takto to letos dopadlo.

Výsledky

Zprávy na www.blindfriendly.cz

Důraz na transparentnost

Drtivá většina knihoven
s weby nic nedělá 😞

Důvody

Chybí odborné znalosti

Finance

Corporate identity,
manažerské rozhodnutí...

Nezájem, přístupnost nemá prioritu

Často stačí málo

I malá úprava pomůže, není třeba hned předělávat celý web - často stačí málo a přístupnost webu se výrazně zlepší.

Městská knihovna Ústí nad Orlicí

Příkopy 376, 562 01 Ústí nad Orlicí , +420 465 521 168 , knihovna@knihovna-uo.cz

Česky English Deutsch

[O knihovně](#) [Katalog](#) [Služby](#) [Region](#) [Projekty](#) [Neziskový sektor](#) [Fotogalerie](#) [Odkazy](#) [Mapa stránek](#)

Úvod

Rychlé hledání v katalogu:

[zobrazit nové knihy](#)

Přihlášení do čtenářského konta:

Číslo průkazu:

PIN(RRMMDD):

Provozní doba:

Oddělení pro dospělé

Tip dne:

Víte, že v prostorách knihovny můžete využívat 8 pc připojených na internet?

[Akademie volného času](#)

[Online katalog](#)

[Online katalog 2.0](#)

[Čtenářské konto](#)

Aktuality

Velikonoční prázdniny v knihovně

zveřejněno 18. dubna 2011

Noc s Andersenem - fotogalerie

zveřejněno 15. dubna 2011

Biblioweb 2011 - výsledky

zveřejněno 6. dubna 2011

Dobré příklady táhnou ;-)

Městská knihovna Litvínov

ÚVODNÍ STRANA | VYPNOUT STYL | MAPA STRÁNEK

AKCE | SLUŽBY | CENÍK | FOTOGALERIE | PRO ŠKOLY | HISTORIE | PARTNEŘI | ODKAZY | EU | TISKOVÉ ZPRÁVY | KONTAKT

Městská
knihovna
Litvínov

Akce
Aktuální nabídka akcí

Dětský webík
Něco pro naše nejmenší návštěvníky

Prodloužení výpůjčky
Prodloužení výpůjční lhůty - prolongace

On-line katalog
Vstup do on-line katalogu

Fotogalerie
Fotografie z naší knihovny

On-line služby

- Čtenářské konto
- On-line registrace
- On-line prodloužení výpůjčky
- On-line katalog
- Doporučit publikaci
- Meziknihovní výpůjční služba
- Kontakty

Novinky

Upozornění
Dne 7. května bude knihovna z provozních důvodů uzavřena.
Aktualizace: pátek, 13. dubna 2012, 17:00

Pro děti

Aktuální dění

Tematické kufříky
1.3. - 31.12.

Malované vařečky - výstava
2.5. - 29.6.

Kurz hovorové angličtiny
9.5. 9:30

Univerzita volného času - Kaleidoskop zajímavostí
9.5. 14:00

Malování s Pavlem Lakomým
10.5. 15:00 - 18:00

Kurz fotografování

Otevírací doba

Dospělé i dětské oddělení

Pondělí	9:00 - 18:00
Úterý	9:00 - 18:00
Středa	13:00 - 18:00
Čtvrtek	9:00 - 18:00
Pátek	9:00 - 18:00

Dobré příklady táhnou ;-)

Asistivní technologie pro uživatele se zrakovým postižením

Jaké pomůcky pomáhají lidem s těžkým postižením zraku při práci s webem či počítačem obecně?

Stolní počítače

Stolní počítač může být vybaven softwarovou lupou – programem, který zvětšuje informace zobrazené na monitoru.

Některým uživatelům vyhovuje speciální program, nabízející zjednodušené a uzpůsobené prostředí, usnadňující ovládání.

Počítač se screen readerem a hlasovou syntézou je nejčastějším pomocníkem nevidomých uživatelů.

Notebooky

Speciálními programy pro nevidomé a slabozraké uživatele lze vybavit i notebooky.

Mobilní telefony

Mobilní telefony patří dnes k neodmyslitelným pomocníkům nevidomých a slabozrakých lidí.

Hmatové zobrazovače

Hmatové zobrazovače (braillské řádky) zobrazují informace z obrazovky v Braillově písmu.

Tiskárna bodového písma

Tiskárna bodového písma umožňuje vytisknout informace v Braillovu písmu na papír.

Speciální zápisníky

Praktické ukázky práce s asistivními technologiemi

www.youtube.com/poslepu

Jak vám může pomoci projekt Blind Friendly Web

Osvěta

Můžeme pro vás udělat přednášku o přístupnosti na konferenci či workshopu.

Školení

- Maximální kompatibilita se stávajícími i budoucími technologiemi, včetně asistivních technologií.

Přístupnost také školíme – nabízíme veřejná školení i školení na míru pro firmy či organizace.

Testování

Testujeme: weby, aplikace, pomůcky.

Rady, tipy, know-how

Úvod O projektu Slu

Nacházíte se: Úvod

Přístupný web nejen

POSLEPU

POmoc SLEPým Uživatelům - přístupnost webových stránek, asistivní technologie pro handicapované uživatele

NEDĚLE, 19. ÚNORA 2012

O MNĚ

YouTube

poslepu Přihlásit se k odběru 10 odběratelů

Doporučená Aktivity Vídea Prohledat kanál

Nahraná videa 1 – 10 z 24 Přehrát vše

O kanálu poslepu.cz

autor: poslepu.cz
Poslední aktivita
Datum registrace

Doporučené sez

Nahraná videa

Základy ovládání aplikace Ovi mapy s ...
poslepu Počet zhlédnutí: 204 před 9 měsíci
Jirka Fenz prakticky vyzkoušel ovládání Ovi map s odesílačem Mobile Speak.

iPad poslepu - ukázka přechzení novéh...
poslepu Počet zhlédnutí: 197 před 11 měsíci
Roman Kabela prakticky předvádí práci s e-malovým klientem, vyhledání e-malové zprávy a odpověď na ni.

Radek Pavlíček
@radlicek
Zabývám se speciální informatikou pro lidi se zrakovým postižením a přístupností webu, aplikací, pomůcek a tak vůbec ;-)
Brno, Czech republic · <http://poslepu.cz>

Edit your profile

291 TWEETS
58 FOLLOWING
175 FOLLOWERS

Tweets

Following
Followers
Favorites
Lists
Recent images

Petr Staníček @pixycz
Prosba o crowdfunding: Jaké dárky byste chtěli za sponzoring projektu? pixycz.posterous.com/crowdfunding-... // Díky za RT.
Retweeted by Radek Pavlíček

Radek Pavlíček @radlicek
@adlo JJ, čelí jsem si to ráno cestou do práce. Tady v Brně to sice zatím moc nepozoruju, ale třeba to také přijde ;-)
In reply to Adam Fendrych

Další informace o přístupnosti najdete na www.blindfriendly.cz,
www.poslepu.cz, www.youtube.com/poslepu či
www.twitter.com/radlicek.

Zapamatujte si

Přístupnost pomáhá všem

Přístupnost pomáhá celé řadě uživatelů – nejen těm se zdravotním handicapem.

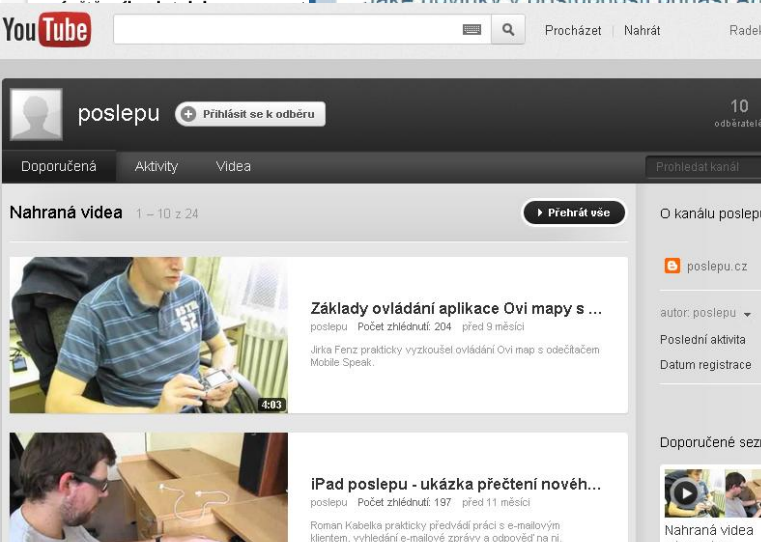
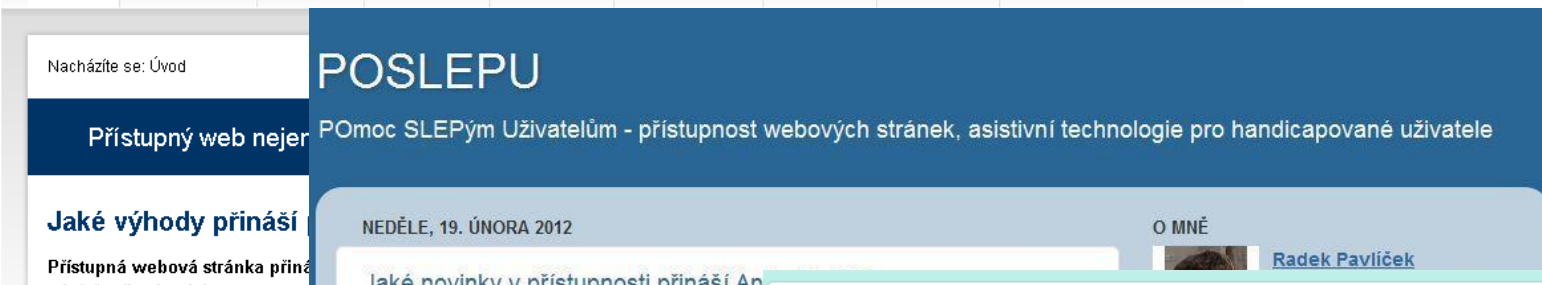

Často stačí málo

Často i drobná změna webu (doplnění nadpisů, zlepšení kontrastu či přidání popisků k formulářovým prvkům) výrazně zlepší jeho přístupnost.

Máte se kam obrátit

Další informace o přístupnosti najdete na www.blindfriendly.cz, www.poslepu.cz, www.youtube.com/poslepu či www.twitter.com/radlicek.

Kontaktní informace

pavlicek@blindfriendly.cz

@radlicek

The logo consists of a yellow rectangular background. On the left side, there are three white squares, each containing a blue checkmark. To the right of these squares, the words "BLIND" and "FRIENDLY" are written in a bold, blue, pixelated font, stacked one above the other.

**✓✓✓ BLIND
FRIENDLY**

Photo credits

- <http://www.flickr.com/photos/30795657@N00/434222764/>
- <http://www.flickr.com/photos/30072283@N00/4782154855/>
- http://www.flickr.com/photos/_sk/4042566406/sizes/o/in/photostream/
- <http://www.flickr.com/photos/51035702460@N01/19245594/>
- <http://www.flickr.com/photos/jasonpearce/136206624/sizes/l/in/photostream/>
- <http://www.flickr.com/photos/40658682@N05/6056285586/>